

בבית המשפט העליון בירושלים

רע"א 4782/00

בפני: כבוד השופטת א' פרוקצ'יה

המבקש: מוחמד שוואח

נ ג ד

המשיב: מוניר חלבי

בקשת רשות ערעור על פסק דין בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 28.5.00 בה.פ. 210/99, שניתן על ידי כבוד השופט אברהם אברהם 209/99

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופט אברהם אברהם) בהפ. 210/99, 209 מיום 28.5.00 בו הוחלט לדחות את בקשת המבקש לבטל פסק בורר ולקבל את בקשת המשיב לאשר את הפסק.

2. בבקשת המבקש לרשות ערעור הוא טוען בעיקרם של דברים, כי טעה בית משפט קמא כאשר לא קיבל את טענותיו כי נפל פגם בפסק הבורר מעילות שונות הנסמכות בעיקרן על סעיף 24 לחוק הבוררות התשכ"ח-1968.

3. בחנתי את עיקרי פסק הבוררות ואת נימוקי פסק הדין אשר אישרו וזאת על רקע טיעוניו של המבקש, ונחה דעתי כי אין מקום להתערב בממצאי פסק דינו של בית משפט קמא ויש לדחות את הבקשה.

4. הרקע לפסק הבורר הוא סכסוך בין המבקש למשיב שהם גיסים אשר קשרו הסכמים ביניהם להקמת תחנת דלק על קרקע בכפר ירכא שלמבקש זכויות קנין בה. בהסכמים שנכרתו בין השניים הוסכם כי תחנת הדלק שתוקם תשתייך לשניהם בשותפות בחלקים שווים וכי המבקש יעביר למשיב מחצית מזכויותיו במקרקעין כדי שהשותפות תשתרע גם על המקרקעין עליהם תיבנה התחנה. כן נחתם הסכם בין השניים לבין חב' סונול

ישראל בע"מ בו התחייבו השניים להחכיר את המקרקעין לסוגול לתקופה של 25 שנה ולבנות עליהם תחנת דלק כאשר סוגול מצידה התחייבה להשקיע בבניית התחנה סכומי כסף נכבדים. חלק מהכספים אמורים היו להינתן על ידה כמענק וחלק כהלוואה כנגד שעבוד על המקרקעין שבעלי הדין התחייבו לרשום לטובת החברה.

תחנת הדלק נבנתה, אולם אז סירב המבקש לרשום שעבוד לטובת סוגול ולהעביר את מחצית הזכויות במקרקעין לשם המשיב. טענתו כלפי המשיב היתה שהוא הפר את התחייבותו החוזית כלפיו לשאת לבדו בעלות הקמת תחנת הדלק משסוגול השתתפה במימון עלות ההקמה. בעקבות זאת, סרבה סוגול למסור לבעלי הדין את הפעלת התחנה ועקב כך נחתם הסכם נוסף בינה לבינם בו קבלה על עצמה החברה להפעיל את התחנה תוך הפחתת העמלות המשתלמות להם בהשוואה למוסכם על פי ההסכם המקורי ביניהם.

בעלי הדין הגישו תביעות נגדיות זה כנגד זה בבית המשפט המחוזי בנצרת ובמהלך הליך זה הוסכם על העברת הענין לבוררות בפני עו"ד אטיאס, שניהל בוררות בין הצדדים בכפיפות לדין המהותי. פסק הבוררות שניתן על ידו קבע כי אין בסיס לטענה כי המשיב הפר את ההסכמים עם המבקש אלא המבקש הוא אשר הפר אותם בכך שלא העביר את הזכויות במקרקעין למשיב וסירב לשעבדם לטובת סוגול. הוא קבע, על כן, כי המשיב זכאי על פי החוזים עם המבקש להירשם כבעלים על הזכויות במקרקעין וחייב את המבקש לפעול לרישום משכנתא על הקרקע לטובת סוגול. כן חייב את המבקש לפצות את המשיב בסך 100,000 ש"ח בתוספת שכר טרחה ודחה את תביעות המבקש.

5. המבקש פנה בבקשה לביטול פסק הבורר והעלה מספר עילות לענין זה:

- (1) הבורר לא קיים את חובתו לפסוק על פי הדין המהותי בניגוד לסעיף 24(7) לחוק הבוררות;
- (2) הבורר נמנע מהכריע בענין שהובא להכרעתו בניגוד לסעיף 24(5) לחוק הבוררות;
- (3) הבורר חרג מסמכותו בניגוד לסעיף 24(3) לחוק.
- (4) הפסק התבסס על מרמה והטעייה מצד המשיב בניגוד לסעיף 24(10) לחוק.
- (5) תוצאות הפסק גורמות עיוות דין.

בית משפט קמא דחה, אחת לאחת, את טענות המבקש כלפי פסק הבורר בהחלטה מנומקת בהרחבה ובפירוט והוא מצא לנכון לאשר את פסק הבורר כבקשת המשיב.

בפנינו חזר המבקש והעלה שוב את אותן טענות, ואין לראות בהן ממש.

6. ראשית, ייאמר, כי ככלל בית משפט זה אינו נוטה ליתן רשות ערעור בענין של בורות המגיע עדיו בגלגול שלישי לאחר שנדון, ראשית, על ידי הבורר ולאחר מכן עבר את מבחן הביקורת של ערכאת בית המשפט המחוזי (ראה רע"א 235/89 כוכבי נ' ארמה בנין בע"מ, דינים עליון יב' 374). על אחת כמה וכמה כך הדבר כאשר הבורר היה כפוף לדין המהותי וכאשר הענין המועלה אינו כרוך בנושא בעל חשיבות ציבורית מיוחדת, ואינו בעל משמעות כללית החורגת מגדר עניינים של הצדדים להתדיינות. די היה בנקודת מוצא זו כדי לדחות את הבקשה.

7. אולם גם לגופם של דברים נראה לי כי בית משפט קמא נקט גישה נכונה בגישתו לטיעוני המבקש. צדק בית משפט קמא בקובעו כי המבקש, למעשה, ביקש לערער על תוצאות פסק הבורר שנתקבל נגדו, וניסה להליש את עמדתו זו במחלצות של עילות תקיפה על פסק בורר.

כך, למשל, נטען כי הבורר חרג מסמכותו בכך שקבע כי ההסכם עם סונוול ביטל את ההסכמות בין הצדדים על פי החוזים המקוריים ביניהם בדבר מימון הקמת התחנה וזאת בניגוד לטיעוני הצדדים. בצדק קבע בית משפט קמא כי לא היתה כל חריגה מסמכות בכך שהבורר הכריע בשאלה הכוללת אם החוזים הופרו על ידי מי מן הצדדים, שהרי בכך התבקש להכריע.

עוד נטען כי הבורר חרג מסמכותו בפסיקת הפיצויים שפסק למשיב אף בלא שפורטו הנזקים בכתב התביעה ובלא שהוכחו בבוררות.

מתוך פסק הבורר הוברר כי פסיקת הפיצויים הושתתה על ראיות שהובאו בבוררות, ובין היתר, הובאו בחשבון עלויות הפעלת התחנה שהושפעו מהפרת ההסכם על ידי המבקש.

לא נמצא כל פסול באופן הערכת הפיצויים על ידי הבורר ובודאי אין בענין זה כל בסיס לטענת חריגה מסמכות. אפילו סבור המבקש כי הבורר טעה בהערכת הפיצויים, אין בכך עילה לביטול הפסק שכן גם אם טעה הבורר בדיון, לא יחליף בית המשפט את שיקול דעתו בשיקול דעת הבורר. (אוטולנגי, בורות-דין ונוהל, מהד' 3, עמ' 456-7).

עוד נטען כי הבורר נמנע מלהכריע בענין שהובא להכרעתו בכך שלא קבע עמדה לגבי הטענה כי יש לראות את המשיב כמי שהפר את החוזה בכך שלא שילם למבקש דמי שכירות חודשיים בסך 1,800 דולר.

גם בענין זה יש לקבל את מסקנת בית משפט קמא לפיה ענין זה נשקל על ידי הבורר במסגרת מכלול הטענות הנוגעות לקיום או העדר קיום עילה לבטלות החוזים המקוריים בין הצדדים ואי התייחסותו של הבורר בנימוקיו לטענה זו או אחרת שעלתה במסגרת אותו מכלול אינה שקולה כהעדר הכרעה אלא לכל היותר ואם בכלל, לטעות בפסק שאינה מגעת כדי עילה לביטול פסק הבורר.

עוד נטען כי המשיב רימה והטעה את הבורר בכך שבעדותו טען כי אין בידו רישום על הוצאות בניית התחנה בעוד שלאחר פסק הבורר הסתבר כי הקבלות לענין זה מצויות בידו. על פי הטענה, אילו היו העובדות ידועות במלואן, היה מתברר כי השקעתו של המשיב בתחנה פחותה מכפי שנטען על ידו.

נכונה גם בענין זה גישתו של בית משפט קמא לפיה, אפילו אם הוטעה הבורר בענין הנדון, לא היה בכך כדי להשפיע באורח מהותי תוצאת פסקו שכן הענין המרכזי שנתבקש להכריע בו התייחס לשאלה האם המשיב הפר את ההסכם או שמא המבקש הוא זה שהפר אותו ולמחלוקת לגבי ההיקף המדויק של השקעות המשיב בתחנת הדלק אין השפעה ישירה על הממצא המרכזי האמור של הפסק.

מכאן, אין מדובר בעובדות חדשות אשר אפילו הוכח כי הן נכונות לא היה בהן כדי לשנות את פניו של הפסק מיסודו. (אוטלנגי, שם, עמ' 466).

ואחרון - טענתו של המבקש כי בתוצאת הפסק יש כדי להוות עיוות דין - אין בה ממש. המדובר הוא בהגשמת מערכת הסכמים שהמבקש היה צד להם והסכים להם, ואין לראות ביישומם כפי המוסכם משום פגיעה לא ראויה או עיוות דין כלשהו כלפיו.

לאור כל האמור, יש לדחות את הבקשה.

מאחר שלא נתבקשה תשובה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ג' באלול תש"ס (3.9.00).

שופטת

העתק מתאים למקור
שמריהו כהן - מזכיר ראשי
R01.00047820